

Les 6: Data-abstractie

SESSIE 1

Les 6: Data-abstractie

Uit de inleiding van vorige les weten we al dat data-abstractie een techniek is om die delen van een programma die iets vertellen over hoe en waaruit complexe data-objecten zijn samengesteld te isoleren van de andere delen van het programma die die complexe objecten manipuleren als een geheel. Data-abstractie maakt het ontwerpen, onderhouden en aanpassen van een groot complex programma gemakkelijker.

Overzicht

We introduceren data-abstractie met een zeer eenvoudig voorbeeld: breuken.

Daarna wordt data-abstractie voor het ons zeer bekend concept van een wiskundige verzameling op verschillende manieren uitgewerkt.

We introduceren tussendoor symbolische data en het concept quotatie om wat rijkere voorbeelden dan alleen getallen aan te kunnen.

Data-abstractie: Breuken als CONS cellen

```
(define (make-rat a b)  
  (cons a b))
```

constructor

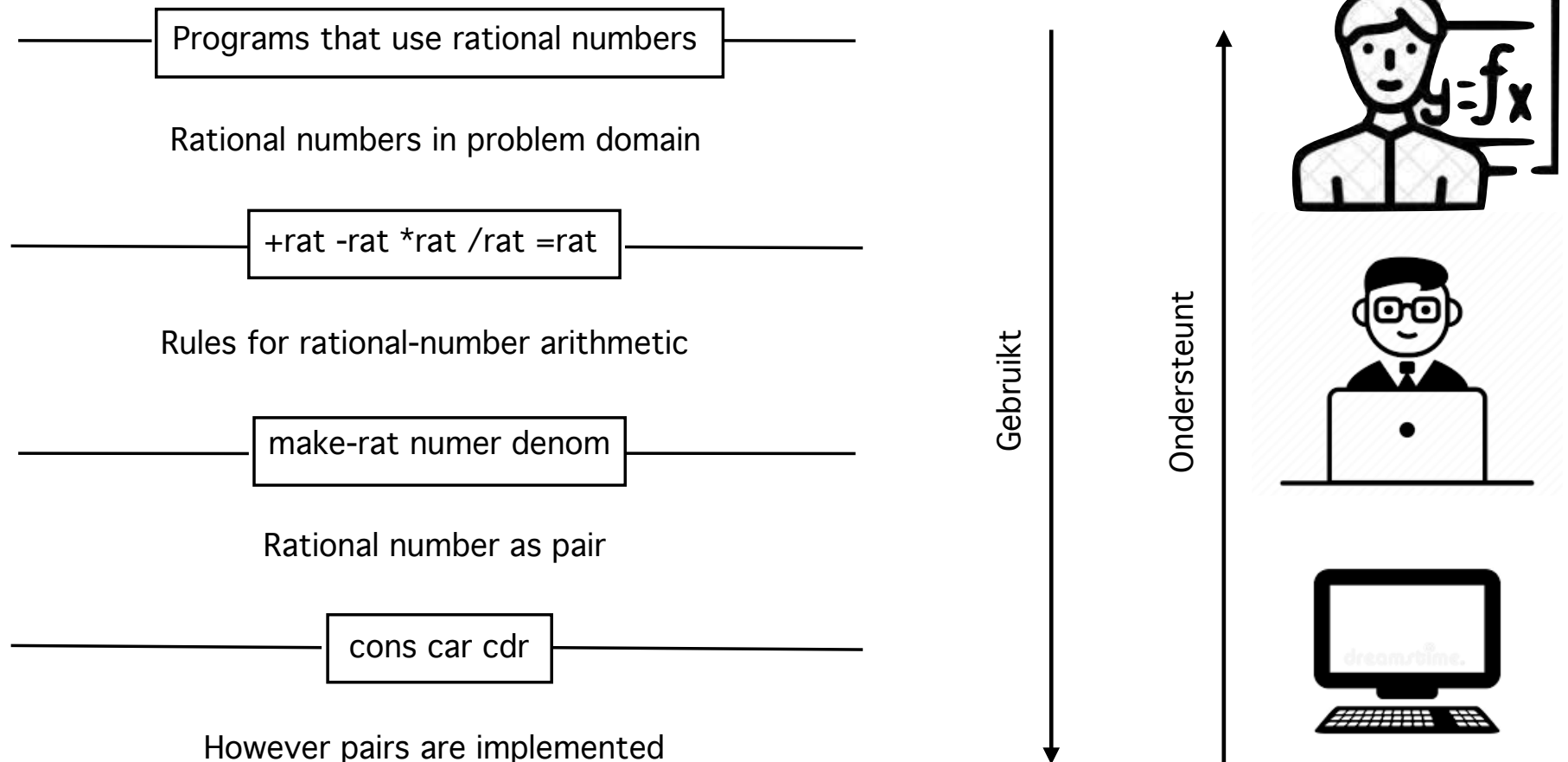
```
(define (numer c)  
  (car c))
```

selectors of accessors

```
(define (denom c)  
  (cdr c))
```

```
> (make-rat 1 2)  
(1 . 2)  
> (define p (make-rat 2 3))  
> p  
(2 . 3)  
> (numer p)  
2  
> (denom p)  
3
```

Data-abstractie barrières



Operaties op breuken

```
(define (rat+ p q)
  (make-rat
    (+ (* (numer p) (denom q))
      (* (numer q) (denom p)))
    (* (denom p) (denom q))))
```

```
(define (rat- p q)
  (make-rat
    (- (* (numer p) (denom q))
      (* (numer q) (denom p)))
    (* (denom p) (denom q))))
```

```
(define (rat* p q)
  (make-rat
    (* (numer p) (numer q))
    (* (denom p) (denom q))))
```

```
(define (rat/ p q)
  (make-rat
    (* (numer p) (numer q))
    (* (denom p) (denom q))))
```

```
> (define p (make-rat 2 3))
> (define q (make-rat 1 4))
> (rat+ p q)
(11 . 12)
> (rat* p q)
(2 . 12)
```

breuk is niet vereenvoudigd

Data-abstractie: Verandering van representatie

```
(define (make-rat2 a b)
  (let ((g (gcd a b)))
    (cons (/ a g) (/ b g)))))
```

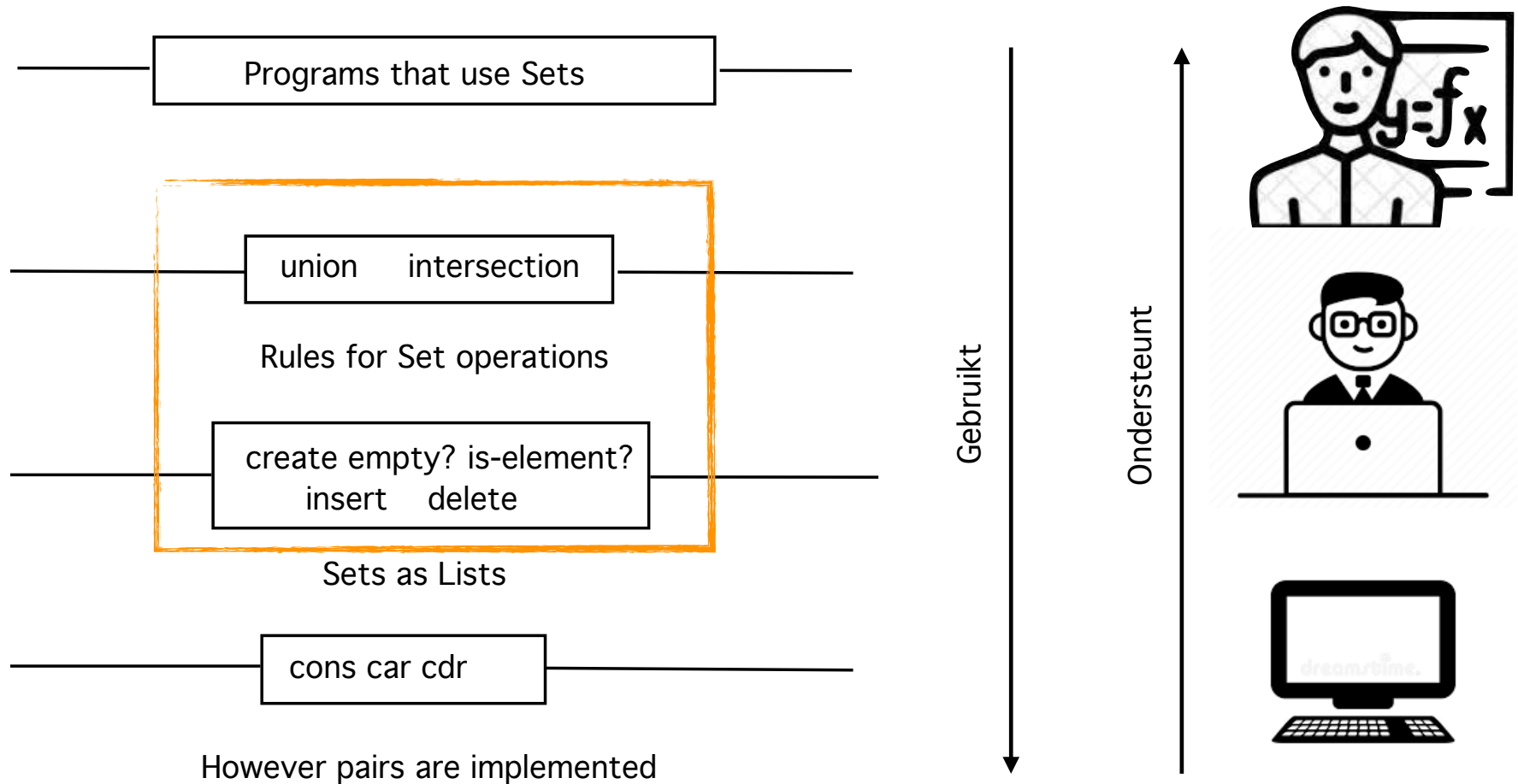
breuken altijd in hun
'vereenvoudigde' vorm opslaan door
teller en noemer te delen door hun
grootste gemene deler

```
> (make-rat 3 12)
(1 . 4)
> (define p (make-rat 2 3))
> (define q (make-rat 3 12))
> (rat+ p q)
(11 . 12)
> (rat* p q)
(1 . 6)
```

operatoren blijven werken ook
met deze nieuwe representatie

maar resultaten zijn bij
constructie 'vereenvoudigd'

Verzamelingen als ongeordende lijsten



Verzamelingen als ongeordende lijsten

```
(define (create-set) '())  
(define (empty? set) (null? set))  
(define (element-of? el set)  
  (cond  
    ((empty? set) #f)  
    ((equal? el (car set)) #t)  
    (else (element-of? el (cdr set)))))  
(define (insert el set)  
  (if (element-of? el set)  
      set  
      (cons el set)))  
(define (delete el set)  
  (cond  
    ((empty? set) set)  
    ((equal? el (car set)) (cdr set))  
    (else (cons (car set) (delete el (cdr set))))))
```

als een element al in de verzameling zit mag het niet een tweede keer toegevoegd worden

Operaties op verzamelingen

insert zal er voor zorgen dat elementen die in beide lijsten voorkomen niet dubbel in het resultaat terecht komen

hier mag cons gebruikt worden ipv insert omdat er geen dubbels in de input zitten en dus ook niet in de doorsnede

```
(define (union set1 set2)
  (if (empty? set1)
      set2
      (insert (car set1)
                (union (cdr set1) set2))))

(define (intersection set1 set2)
  (cond
    ((or (empty? set1) (empty? set2))
     (create-set))
    ((element-of? (car set1) set2)
     (cons (car set1)
              (intersection (cdr set1) set2)))
    (else (intersection (cdr set1) set2))))
```

Verzamelingen aan het werk

```
> (define set1 (insert 5 (insert 2 (create-set))))
```

```
> set1
```

```
(5 2)
```

```
> (define set2 (insert 2 (insert 4 (insert 3 (create-set)))))
```

```
> set2
```

```
(2 4 3)
```

```
> (delete 3 set2)
```

```
(2 4)
```

```
> set2
```

```
(2 4 3)
```

```
> (insert 7 set2)
```

```
(7 2 4 3)
```

```
> set2
```

```
(2 4 3)
```

```
> (union set1 set2)
```

```
(5 2 4 3)
```

```
> (intersection set1 set2)
```

```
(2)
```

de operatoren over
sets zijn functies!

```
> set1
```

```
(5 2)
```

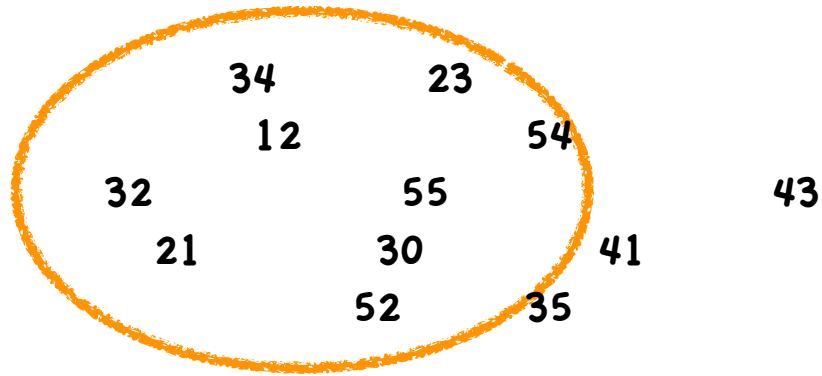
```
> set2
```

```
(2 4 3)
```

Les 6: Data-abstractie

SESSIE 2

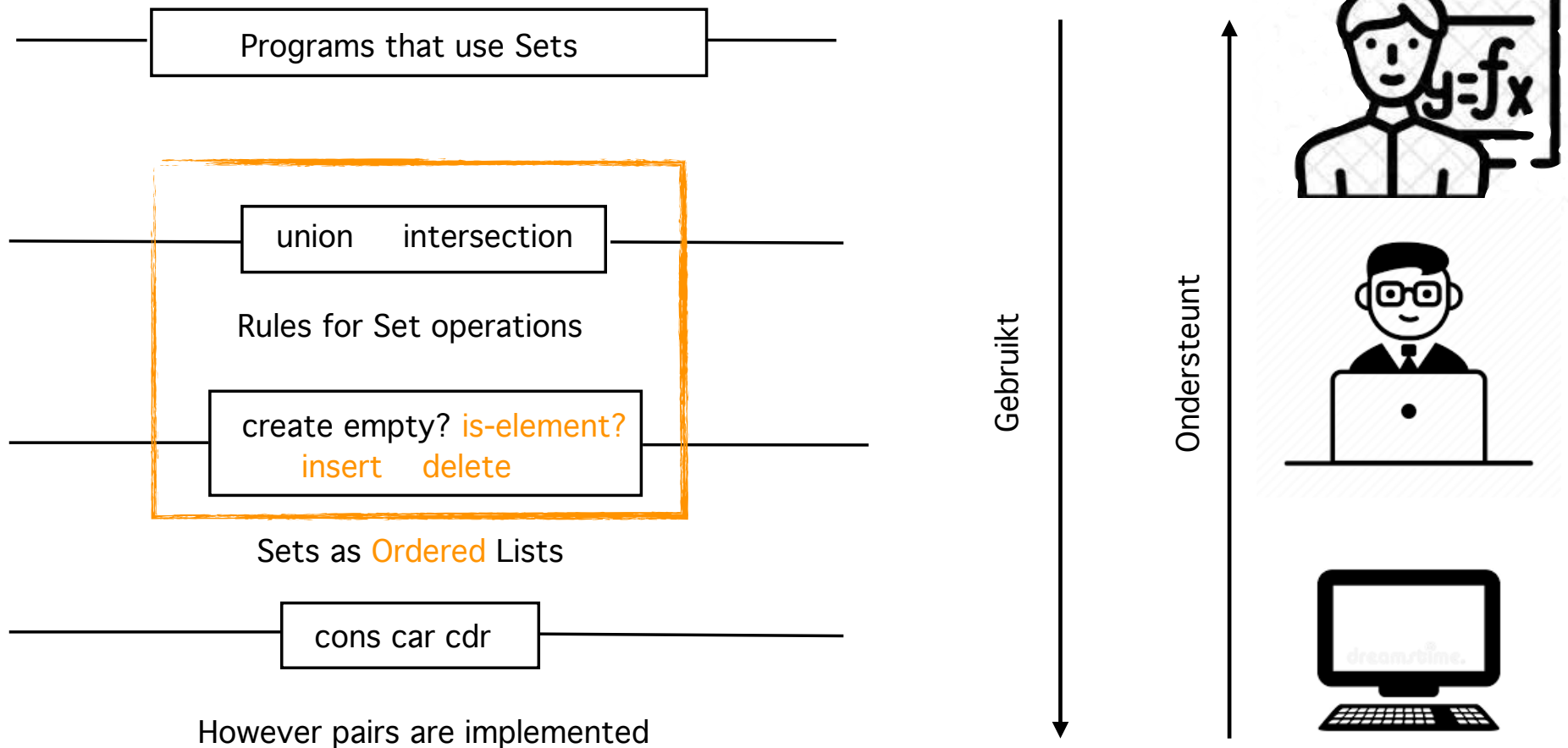
Verzamelingen als geordende lijsten – motivatie



34 23 12 54 32 55 43 21 30 41 52 35

12 21 23 30 32 34 35 41 43 52 54 55

Verzamelingen als geordende lijsten



Verzamelingen als geordende lijsten (1)

zorg dat een
element dat
wordt
toegevoegd op de
juiste plaats
terecht komt

```
(define (insert el set)
  (cond
    ((empty? set) (list el))
    ((= el (car set)) set)
    ((< el (car set)) (cons el set))
    (else (cons (car set)
                  (insert el (cdr set))))))
```

```
(define (insert el set)
  (if (element-of? el set)
      set
      (cons el set)))
```

```
> (define set1 (insert 5 (insert 2 (create-set))))
> set1
(2 5)
> (define set2 (insert 2 (insert 4 (insert 3 (create-set)))))
> set2
(2 3 4)
```

geordende lijsten

Verzamelingen als geordende lijsten (2)

```
(define (element-of? el set)
  (cond
    ((empty? set) #f)
    ((= el (car set)) #t)
    ((< el (car set)) #f)
    (else (element-of? el (cdr set)))))
```

zoeken in een
geordende lijst kan
efficiënter

```
(define (delete el set)
  (cond
    ((empty? set) set)
    ((= el (car set)) (cdr set))
    ((< el (car set)) set)
    (else (cons (car set)
                  (delete el (cdr set))))))
```

ook delete kan nu
efficiënter

Verzamelingen als geordende lijsten aan het werk

```
> (define set1 (insert 5 (insert 2 (create-set))))  
> set1  
(2 5)  
> (define set2 (insert 2 (insert 4 (insert 3 (create-set)))))  
> set2  
(2 3 4)  
> (union set1 set2)  
(2 3 4 5)  
> (intersection set1 set2)  
(2)
```



operatoren blijven
werken ook met deze
nieuwe representatie

Efficiëntiewinst voor INTERSECTION mogelijk

```
(define (intersection set1 set2)
  (cond
    ((or (empty? set1) (empty? set2))
     (create-set))
    ((= (car set1) (car set2))
     (cons (car set1)
           (intersection (cdr set1) (cdr set2))))
    (< (car set1) (car set2))
     (intersection (cdr set1) set2))
    (else
     (intersection set1 (cdr set2)))))
```

2	3	4	5	6	8	9
2	4	7	8			

Ook efficiëntiewinst voor UNION mogelijk

```
(define (union set1 set2)
  (cond
    ((empty? set1) set2)
    ((empty? set2) set1)
    ((= (car set1) (car set2))
     (cons (car set1)
           (union (cdr set1) (cdr set2))))
    ((< (car set1) (car set2))
     (cons (car set1)
           (union (cdr set1) set2)))
    (else
     (cons (car set2)
           (union set1 (cdr set2))))))
```

1	3	4	6	8	9
2	3	5	7	8	

Quoting

```
> (1 2 3)
```

⊗⊗ *application: not a procedure;*

expected a procedure that can be applied to arguments

given: 1

arguments...:

2

3

```
> '(1 2 3)
```

```
(1 2 3)
```

```
> (quote (1 2 3))
```

```
(1 2 3)
```

```
> ()
```

⊗⊗ *#%app: missing procedure expression;*

probably originally (), which is an illegal empty application in:

(#%app)

```
> '()
```

```
()
```

```
> (quote ())
```

```
()
```

Quoting and Symbols

```
> a
```

```
⊗⊗ a: undefined;  
cannot reference undefined identifier
```

```
> 'a
```

```
a
```

```
> (quote a)
```

```
a
```

```
> (define a 5)
```

```
> a
```

```
5
```

```
> 'a
```

```
a
```

```
> 'viviane
```

```
viviane
```

```
> (list 'olga 'wolf 'viviane)
```

```
(olga wolf viviane)
```

```
> '(olga wolf viviane)
```

```
(olga wolf viviane)
```

```
> (define viviane 'goed)
```

```
> viviane
```

```
goed
```

```
> 'viviane
```

```
viviane
```

Gelijkheid (=, eq?, equal?)

```
> (= 5 5)
```

```
#t
```

```
> (= 5 5.0)
```

```
#t
```

```
> (= 5 7)
```

```
#f
```

```
> (eq? 5 5)
```

```
#t
```

```
> (eq? 5 5.0)
```

```
#f
```

```
> (eq? 'a 'a)
```

```
#t
```

```
> (eq? 'a 'b)
```

```
#f
```

```
> (eq? #t #t)
```

```
#t
```

```
> (eq? #t #f)
```

```
#f
```

```
> (eq? '() '())
```

```
#t
```

```
> (eq? (cons 1 2) (cons 1 2))
```

```
#f
```

```
> (eq? '(1 2 3) '(1 2 3))
```

```
#f
```

```
> (equal? (cons 1 2) (cons 1 2))
```

```
#t
```

```
> (equal? '(1 2 3) '(1 2 3))
```

```
#t
```

Lidmaatschap (is geen predicaat)

```
> (member 'apple '(pear apple banana ananas))  
(apple banana ananas)
```

geeft een deel van de
lijst terug

```
> (member 'orange '(pear apple banana ananas))  
#f
```

geeft vals terug

```
> (member (list 3 4) '((1 2) (2 3) (3 4) (4 5)))  
((3 4) (4 5))
```

```
> (memq (list 3 4) '((1 2) (2 3) (3 4) (4 5)))  
#f
```

klant code moet
ermee overweg
kunnen

Associatielijsten

```
> (define alist '((an 123) (ben 248) (cie 300)))
```

```
> alist
```

```
((an 123) (ben 248) (cie 300))
```

```
> (assq 'ben alist)
```

```
(ben 248)
```

```
> (assq 'viv alist)
```

```
#f
```

```
> (define alist '(((an v) 123) ((ben m) 248) ((cie m) 300)))
```

```
> alist
```

```
((an v) 123) ((ben m) 248) ((cie m) 300))
```

```
> (assq '(cie m) alist)
```

```
#f
```

```
> (assoc '(cie m) alist)
```

```
((cie m) 300)
```


Les 7: Bomen als abstracte datatypes
